

3) DÖRT HALİFE DÖNEMİ (HULAFE-İ RAŞİDÜN) (632 – 661)

Halife: Hz Muhammed (SAV)'in vefatından sonra İslam Devletini yöneten kişilere denir.

**Dört Halife döneminde, halifeler seçim ile belirlendiği için bu döneme CUMHURİYET DÖNEMİ de denmektedir.

A) Hz EBUBEKİR (632 – 634) :

- * Hz. Muhammed (SAV)'in en yakın arkadaşıdır, **SİDDİK (Doğru sözlü)** olarak bilinir.
- * Yalancı (sahte) peygamberlere karşı mücadele etti.
- *** **Kuran-ı Kerim, ayetler toplanarak kitap haline getirdi.**
- * Bizans İmparatorluğu ile ilk savaş, **Yermûk Savaşını** yaptı ve kazandı. **İlk kez Arap Yarımadası dışında fetihler** yapıldı.(Suriye topraklarının bir kısmı fethedildi.)

B) Hz. ÖMER (634 – 644)

- * Adaletli olması nedeniyle **FARUK** olarak anılır.
- * **Mısır, Suriye, Kudüs-Filistin, Irak ve İran'ın bir kısmı fethedildi.**
- * **Toprakların genişlemesi sonucu, ülkeyi **EYALETLERE** ayırmış, eyaletlerin başına **VALİ** ve eyaletlerin adalet işlerinin başına **KADI** tayin etmiştir.
- *** İlk devlet hazinesini , **BEYTÜ'L MAL**, kurdu.
- *** Devlet yönetiminde ilk kez **DİVAN TEŞKİLATINI** kurdu.
- DİVAN:** Devletin siyasi, mali, askeri işlerinin görüşüldüğü meclis.
- *** İslam Devleti'nin **ilk DÜZENLİ ORDUSUNU** kurdu.
- *** Ay yılı esas olmak üzere **HİCRİ TAKVİM** oluşturuldu.
- *** **İKTA** toprak sistemini uyguladı.

C) Hz. OSMAN (644 – 656)

- *Peygamberimizin iki kızı ile evlenmesinden dolayı **ZİNNUREYN** unvanını almıştır.
- *****Kuran- Kerim'i çoğaltıp, önemli merkezlere, şehirlere göndermiştir.**
- *** İlk **İslam DONANMASINI** kurmuştur.
- *** **KIBRIS** adasını fethetmiştir.
- *** İslam Dünyasında ilk iç karışıklıklar başlamıştır.

D) Hz. ALİ DÖNEMİ (656 – 661)

- * Hz. Muhammed (SAV)'in amcasının oğlu ve damadıdır.
- *** Hz. Muhammed (SAV)'in eşi **Hz. Ayşe , Hz. Ali'nin** halifeliğini tanımamış ve aralarında **CEMEL VAKASI (DEVE OLAYI)** yaşanmıştır. Hz. Ali, mücadeleyi kazanmıştır.
- *** Şam Valisi **Muaviye, Hz. Ali'nin** halifeliğini kabul etmemiş ve iki taraf arasında **SIFFİN SAVAŞI** yaşanmıştır. Savaşın sonunda Halifelik sorunun çözümü için iki taraf **birer hakem** belirlemiş ve kararı onların vermesi kabul edilmiş. **HAKEM OLAYI** olarak tarihe geçen bu olay sonrası iç karışıklıklar iyice artmış, **İslam Dünyası 3 gruba ayrılmıştır.** Hz Ali'nin halifeliğini kabul edenler, Muaviye'nin halifeliğini kabul edenler ve her ikisinin halifeliğini kabul etmeyenler yani **Hariciler.** **Hz. Ali'nin şehit edilmesiyle Dört Halife Dönemi sona ermiştir.**

NOT: Hz. Ali'den sonra Müslümanlar Hz. Hasan'ı halife seçmişler. Muaviye'nin bunu kabul etmeyerek savaş hazırlığına başlaması üzerine Hz. Hasan, savaş yapılmasına razı olmadığı için halifelikten çekilmiştir.